

Juni 2014

Sommerhilsen til medlemmene i Lillomarkas Venner

Det har vært nok et travelt halvår for Lillomarkas Venners tillitsvalgte. Stadig nye planer som berører marka legges fram og krever engasjement og uttalelser. Ikke minst forslaget til ny kommuneplan, med ønske om boligbygging i marka på Ravnkollen og tilrettelegging for "urbane" aktiviteter i det meste av markas randsone, har avstedkommet mye arbeid. Vi har laget en oppsummering av vårens viktigste saker, fin lektyre å putte i feriesekken, og ønsker alle medlemmene en riktig god sommer!

Besøk oss også på facebook og hjemmesiden www.lillomarkasvenner.no.

Huken

Boet etter Oslo Vei AS har foretatt en god del sprengninger i søndre Huken etter at det fikk medhold fra Fylkesmannen (FM) i sin klage på Oslo kommunes stoppordre i februar 2013.

FM sendte i juni i fjor et varsel om tilbaketrekking av tillatelsen til drifting på Huken, på grunnlag av hjemmel om forskriftsregulering. Boet har gjort flere tiltak for å tilpasse seg gamle og nye forurensningskrav, trolig for å unngå tilbaketrekking av tillatelsen før de har fått tatt ut verdier og rettsoppgjøret med Oslo kommune er i gang. Fristen FM satte var 6.6.2014, men FM ser ut til å ha sovnet, for i forbindelse med pågående arbeid mot utslipp av steinstøv i Breisjøbekken inne i kulverten, har bekken og Alnavassdraget vært utsatt for store mengder utslipp som har gjort bekken helt grå. Under ordinære forhold ville elva vært klar - liksom himmelen har vært klar.

Rettsmekling mellom boet og kommunen er satt til uke 35. En eventuell retts sak er planlagt startet i januar 2015.

Lillomarkas Venner har sendt uttalelse til to høringer som har med Huken å gjøre:

- Søknad fra boet om tillatelse til opprydding og fjerning av oljeforurensede ved Huken pukkverk, se http://www.lillomarkasvenner.no/uttalelser/20140507_Horingsuttalelse_soknad_om_tillatelse_til_opprydding_i_Huken_Lillomarkas_Venner.pdf
- Kommuneplanen der Huken-området foreslås regulert til et område med formålet grønnstruktur, noe vi selvsagt er fornøyd med.

Kommuneplan Oslo mot 2030 ute på høring

Styret har skrevet en omfattende høringsuttalelse til forslag til kommuneplan. I uttalelsen tar vi spesielt for oss:

- Forslag til justeringer og endringer av markagrensa der vi spesielt har en grundig gjennomgang av forslaget om å ta Ravnkollen ut av Marka til fordel for boligbygging, som vi selvsagt er sterkt imot.
- Forslaget om "aktivitetssone" langs hele markagrensa som tenkes fylt opp med anlegg for "urbane aktiviteter". Dette kan bety at en vanlig tur i skogen med ro og stillhet ikke lenger er mulig uten å måtte passere et bredt belte med støyende "byaktiviteter". Dette er vi sterkt imot.
- Huken (se ovenfor).

Alle våre høringsuttalelser finnes på vår hjemmeside:

<http://www.lillomarkasvenner.no/felles/Uttalelser.shtml>

Ravnkollen

Som det har kommet fram i media er Lillomarkas Venner sterkt involvert i motstanden mot forslaget om å ta Ravnkollen ut av Marka til fordel for boligbygging. I samarbeid med beboeraksjonen på Romsås har vi gjennomført et stort antall omvisninger på Ravnkollen for de fleste bystyrepartiene og noen organisasjoner. De aller fleste har virket overrasket over hvor flott Ravnkollen er som friluft- og naturområde. Bildet viser utsikten fra Ravnkollen.

Det har vært gjort en iherdig innsats overfor byutviklings- og miljøkomiteen og bydelsutvalget i bydel Grorud med formål å hindre vedtak til fordel for forslaget. Dessverre ble det flertall for forslaget i bydel Grorud, men kun med APs stemmer. Alle de andre partiene i bydelsutvalget sto samlet for å bevare Ravnkollen i Marka.

Det er påpekt i mange sammenhenger at forslaget er i strid med markaloven. Det er også påpekt at forslaget slik det står i høringsdokumentet har store mangler og skjevinformasjon når det gjelder Ravnkollens store natur- og friluftsverdier i forhold til de områdene som er foreslått som "bytteområder".

Kommuneplanens forslag om "aktivitetssone"

Vi mener også at forslaget om "aktivitetssone" er i strid med markaloven, da intensjonen med forslaget er å legge til rette for å bygge idrettsanlegg og tekniske bygg, av en art som er uforenlig med markalovens formål, i marka. Sonen omfatter det aller meste av markas randsone mot bebyggelsen, og dekker totalt hele 27 km². Dette er den delen av marka som har mest intensiv bruk, men her ønsker kommunen å prioritere anlegg for særinteresser på bekostning av allmennhetens tilgang til urørt natur. Sonen begrunnes med at dette vil øke bruken av marka. Det er vanskelig å forstå dette argumentet, da bl.a. kommunens egen brukerundersøkelse fra 2011 dokumenterer at 86 % av oss allerede er markabrukere, og at hovedgrunnen til at folk går på tur er for å nyte naturen og koble av i fredelige omgivelser.

Lillomarkas Venner mener at den massive fortettingen som kommuneplanen legger opp til i store deler av byggesonen rundt Lillomarka må gjøre plass til grøntområder og urbane idrettsanlegg i boligområdene der folk bor, og ikke rasere 100-meterskogene i randen av marka. Vi støtter kommunens gjeldende retningslinjer for markaforvaltningen, som blant annet sier at "det

tradisjonelle friluftslivet i nær kontakt med naturen skal søkes tilgodesett i det meste av nærområdene”, og ”større inngrep til fordel for idrett og friluftsliv skal søkes konsentrert i et mindre antall områder langs markagrensa”.

Markaloven fyller i år 5 år, men forslaget til kommuneplan fram mot 2030 viser hvor sårbar denne loven er, og hvor fort loven kan undergraves og gjøres til et dårlig verktøy for å bevare markas kvaliteter.

Nye mål og retningslinjer for Oslo kommunes skoger

Lillomarkas Venner har vært representert i tre av Bymiljøetatens arbeidsgrupper som skal revidere kommunens mål og retningslinjer for forvaltning og drift av Oslo kommunes skoger:

Arbeidsgruppe skogbruk, arbeidsgruppe Kulturlandskap og kulturmiljø og arbeidsgruppe Anlegg og arealbruk. Vi har ikke vært representert i arbeidsgruppe Arrangement, ferdsel, brukerinteresser.

Det har ikke vært særlig mye møtevirksomhet i arbeidsgruppene. Så langt vi kjenner til har det foreløpig ikke vært noen store kontroversielle diskusjoner i gruppene.

Sykling i marka

På grunnlag av negative erfaringer med terrengsykling i Marka, spesielt i Østmarka, ble det i 2013 startet opp en arbeidsgruppe i regi av Oslo og Omland Friluftsråd (OOF) som skulle ta opp alle aspekter med sykling i Marka. Arbeidsgruppas arbeid endte opp med en egen rapport. I arbeidsgruppa var både marka- og terrengsykkelorganisasjoner med, så det har underveis vært mange ulike meninger. Deler av Østmarka har vært særlig utsatt for sterk slitasje, ødelagte stier og tilrettelegging uten tillatelse p.g.a. sykkelritt. Østmarkas Venner har derfor vært spesielt opptatt av dette spørsmålet.

Lillomarka har foreløpig ikke vært utsatt for denne typen intensive sykkelaktivitet, men i området fra Langsetløkka og et mindre område på høydedragene et stykke nordover er det likevel etablert et organisert sykkelmiljø som har tilrettelagt egne sykkeltraseer. Disse går delvis der det også er etablerte skiløyper. Etter det vi erfarer har dette skjedd etter tillatelse fra Bymiljøetaten, Oslo kommune.

Etter at arbeidsgruppa avga sin rapport, er det etablert en ny gruppe, Samarbeidsforum for sykling i Marka, som har konsentrert seg om en holdningskampanje samt å skape forpliktende samarbeid mellom sykkelarrangører og markaorganisasjonene. Østmarkas Venner har dessuten tatt opp at godkjenningsprosedyrene for sykkelkonkurranser i Oslo kommunes skoger ikke er gode nok. Dette er tiltak og synspunkter som Lillomarkas Venner støtter.

Skjøtsel på Hestejordene

Kulturlandskapet Hestejordene er funnet verneverdige av byantikvaren, og har fått plass på deres "gule liste". For å hindre at de åpne engene gror igjen og at kulturlandskapets flora og fauna bevares, drives det hver sesong skjøtsel på jordene i form av beiting og rydding av løvoppslag og vindfall. Beitedyra tilhører Nordre Lindeberg gård og Alna ridesenter. Ei drektig kvige og en kalv har allerede kost seg noen uker på Rødtvetbeitet, men får besøk av flere dyr fra sankthans, samtidig som hestene fra Alna slippes på Linderudbeitet etter rideskoleslutt. Skjøtselen organiseres av lokale ildsjeler med tilknytning til Sandås vel og Lillomarkas Venner, etter avtale med Forsvarsbygg, som er grunneier. Natur videregående bidrar med naturbrukselever i praksis, som driver rydding.

Planprogram for Linderud leir

Forsvaret ønsker å samle mye av sin virksomhet på Linderud leir. I tillegg ønsker de å fornye deler av leiren. Dette vil kreve mye om- og nybygging, og det ble i vinter lagt fram et forslag til

planprogram for leiområdet for å få vedtatt en regulering og bestemt utnyttelsesgraden. Forslaget innebærer en massiv fortetting av leirens bygningsmasse.

Linderud leir har en flott beliggenhet, helt inntil markagrensa, med verneverdige områder, Kolås og Hestejordene, som nærmeste naboer. Med slike sårbare og verdifulle naboområder mener vi det må stilles strenge krav til framtidig utvikling her, både med hensyn til fysisk og visuell påvirkning.

Lillomarkas Venner er i sin uttalelse opptatt av at utbyggingen skal være minst mulig sjenerende for friluftsopplevelsen til brukerne av de tilgrensende friluftsområdene. Tiltak kan være å beplante med etter hvert store trær mot nord og øst, og bygge lavt. Vi advarer mot å bygge i kanten av det sårbare området Kolås og vi ber om tiltak som vil bedre adkomsten til denne delen av marka. Les hele uttalelsen her:

http://www.lillomarkasvenner.no/uttalelser/LillomarkasVenner_Linderud_leir_Reguleringsplan_B_emerkninger.pdf.

Landskapsvernområde Lillomarka

I kontrast til kommuneplanens forslag om "aktivitets-/anleggssone i markas randsone, går arbeidet med å utforme et forslag om landskapsvernområde i deler Lillomarka sin gang, i samarbeid med Naturvernforbundet i Oslo og Akershus. Forslaget avgrensner et område med stor variasjon i topografi, geologi og vegetasjon, kombinert med en enestående tetthet av kulturminner og svært god tilgjengelighet for mange. Det er et friluftsområde med helt spesielle kvaliteter, som vi har ansvar for å bevare til de som kommer etter oss.

Etter planen skal forslaget presenteres offentlig til høsten. Bilde: Aurorasommerfugl på Hestejordene.

Verneplan for marka, vern etter naturmangfoldsloven

En meget gledelig nyhet av året er forslaget om Lillomarka naturreservat. Markaloven av 2009 åpner for vern av områder som på grunn av naturopplevelsesverdier har særskilte kvaliteter for friluftslivet. 174 forslag kom inn, bl.a. fra Lillomarkas venner, Naturvernforbundet i Oslo og Akershus og mange andre. Fylkesmannen gikk videre med 32 av disse. 4 av dem ble videre, på dette grunnlag, fredet i fjor.

Det er videre åpnet for at privat eide områder med regionale eller nasjonale naturverdier kan vernes gjennom en frivillig verneprosess etter naturmangfoldloven § 37. Dette er en strengere verneform som naturreservat, og gledelig nok er Lillomarka naturreservat nå det største av 8 forslag til slike, som Fylkesmannen i Oslo og Akershus nå har foreslått. Formålet med verneforslagene er i hovedsak å bevare områder bestående av en stor andel eldre skog med tilhørende biologisk mangfold, i form av arter, naturtyper og økosystemer.

Nylig var forskriftene til reservatene ute på høring. Lillomarkas venner applauderte forslaget og kom med noen innspill:

Vi mente det var uproblematisk å opprettholde eksisterende skiløyper gjennom området, men av hensyn til vilt og skogsfugl og områdets egenart ønskes at sykling begrenses i reservatet til

gjennomløpende vei forbi Grisputten og løypa videre nordover i forlengelse av denne. Les hele høringsuttalelsen her:

http://www.lillomarkasvenner.no/uttalelser/Horingsuttalelse_Naturreservat_med_forskrfter_endelig.pdf .

Les mer om verneprosessen og Lillomarka naturreservat her:

<http://www.fylkesmannen.no/Oslo-og-Akershus/Miljo-og-klima/Marka/Markavern/>
<http://www.fylkesmannen.no/Oslo-og-Akershus/Horinger/Horing-Vern-av-8-omrader-i-Marka/> .

Hogstmelding for Røverkollen

I desember 2013 ble det meldt inn en foryngelseshogst i to områder i Røverkollia. Dette fikk ikke vi kjennskap til før 3. mars 2014. Dette så med en gang ut til å være en grøsser, for det er hevet over enhver tvil at dette er et område med store naturverdier. Derfor hadde da også styret høsten 2013 gjort en avtale med Norsk Institutt for Naturforskning (NINA) om kartlegging av biologiske verdier Røverkollia og oppdatering av en rapport fra 1992.

Regionkontor Landbruk Lørenskog, Nittedal, Oslo, Rælingen og Skedsmo avslo hogsten i denne omgangen. Bymiljøetaten hadde uttalt seg slik: "Miljøverdiene i området må avklares, hogsten kan bare utføres dersom den er forenlig med det som kommer fram av kartleggingen/kvalitetssikringen." Landbrukskontoret ber om ny hogstmelding etter utfallet av registreringen. NINAs rapport vil trolig gi viktige premisser for et endelig vedtak.

Lillomarka arena

I mars ble planforslag for Lillomarka arena (vest for Badedammen) sendt ut til offentlig ettersyn. Styret skrev en grundig høringsuttalelse der vi bl.a. understreket det som tidligere var avtalt med de andre partene (bydel Grorud, Bymiljøetaten og skiklubben), bl.a:

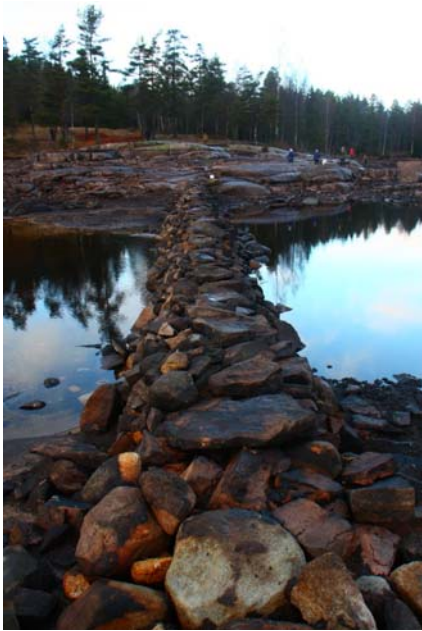
- anlegget skal brukes til breddeidrett, og langrennskonkurransen på et nivå som ikke er høyere enn lokal- og krets nivå.
- løypetraseene i naturområdet rett nord for Huken-bruddet skal legges skånsomt i terrenget med flis eller bark som underlag
- løypetraseene i naturområdet rett nord for Huken-bruddet skal ikke ha belysning

Helårstrase Lilloseter – Burås

Den gamle saken om helårstrasé Lilloseter – Sinober – Burås begynner nå å røre på seg. Nittedal kommune varslet i april oppstart av arbeid med områdereguleringsplan for ny helårstrasé mellom Lilloseter, Sinober og Burås. Arbeidet igangsettes på initiativ fra Oslo kommune ved Bymiljøetaten.

Formålet med planarbeidet er å legge til rette for opparbeidelse av ny helårs turtrasé for aktiviteter knyttet til friluftsliv og rekreasjon. Traséen vil delvis bli lagt i eksisterende ferdselsårer. Deler av traséen vil bli dimensjonert for traktorvei. Planområdet ligger i sin helhet innenfor markagrensa. Tillatelse til igangsetting av arbeid med reguleringsplan i henhold til markaloven § 6 første ledd er gitt av Miljøverndepartementet i brev til Oslo kommune, Bymiljøetaten, datert 21.10.2013. Departementet har i stor grad tatt hensyn til våre innspill i saken.

Lillomarkas Venner har repetert tidligere uttalelser og spilt inn alternative traseforslag i tråd med tidligere innspill og etter NOA's anbefalinger.

Rehabilitering av dammen i Steinbruvann

Vann- og avløpsetaten har i løpet av det siste året gjort et omfattende arbeid med rehabilitering av dammen i Steinbruvann. Lillomarkas Venner har fulgt arbeidet og deltatt på flere befaringer. Dammen er nå ferdigstilt, og resultatet ser veldig bra ut, med overløp kledd i grorudgranitt. Vannet måtte tappes ned under arbeidet, og den lave vannstanden i vinter (i kombinasjon med lite snø) blottla den gamle steinbrua, som trolig har gitt vannet navn (se bilde), og vi har kunnet følge en interessant diskusjon i lokalpressen om hva som kan ha vært funksjonen til den gamle steinbrua.

Vi har vært bekymret for hva den kraftige nedtappingen, i tillegg til sandpåfyllingen på to mye brukte badesteder, kan ha hatt å si for edelkrepsen, som holder til i Steinbruvann, men vårt inntrykk er at nødvendige hensyn har vært tatt under arbeidet. To representanter fra styret deltok på befaring med Bymiljøetaten

og Vann- og avløpsetaten der det ble enighet om sandutlegging. Det har blitt to små "strender" som synes å være populære.

Årsmøtet

Årsmøtet ble avholdt 26. mars, og referatet finnes her:

http://www.lillomarkasvenner.no/dokumenter/Referat_fra_arsmotet_2014.pdf .

Årsmøtet vedtok blant annet en uttalelse, der vi går imot forslaget i den nye kommuneplanen om å ta Ravnkollen ut av marka og bygge boliger der. Les Lillomarkas Venners uttalelse om Ravnkollen her: http://www.lillomarkasvenner.no/uttalelser/Uttalelse_om_Ravnkollen.pdf .

Søknad om økonomisk tilskudd

I år som i fjor søker vi økonomisk støtte hos Bymiljøetaten fra potten som deles ut til friluft- og naturvernorganisasjoner. Vi søker i år om til sammen kr 80 000, hvorav halvparten er tiltenkt generell driftstøtte og resten til å finansiere turer (kart, annonser og guider) og skjøtsel av Hestejordene.

Turer

Vi tilbyr også i år et variert og spennende turprogram, se http://www.lillomarkasvenner.no/turer/Turer_2014.pdf . Nå har toget gått for vårens turer, men vi starter opp igjen søndag 24. august med årets andre eventyrskogtur, se eget avsnitt om eventyrskogturer. Velkommen med på høstens 5 turer i Lillomarka!

Guidete tur inn i eventyrskogen

I 2014 arrangerer Lillomarkas Venner to guidede turer inn i eventyrskogen. Den første gikk 1. juni med 16 deltakere. Turen gikk fra Badedammen, nord for Huken der vi var innom et flott naturområde og fant en Lillodilt-post. Vi gikk gjennom "trollporten" (se bilde) til lysløypa og videre opp mot Aurevann. Vi kom opp til Aurevann via Angstkleiva. Ved Aurevann grilltet vi pølser og kokte kaffe på bål. Det var en på alle måter en hyggelig tur.

Neste guidede tur går søndag 24. august kl. 10:00 fra parkeringsplassen ved Isdammen. Alle er hjertelig velkommen.

